

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 680/25
15.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Александра Ивановића и Милице Стојковић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца **АА** из ..., **ББ** из ..., **ВВ** из ... и **ГГ** из ..., чији је заједнички пуномоћник Никола Илић, адвокат из Београда, ул. Прешевска бр.30/18, против тужене **Републике Србије – Министарство унутрашњих послова**, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ул. Косовска бр.31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 2758/22 од 2.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 15.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2758/22 од 2.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2758/22 од 2.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности Првог основног суда у Београду за поступање у овој правној ствари као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу **АА** из ... исплати на име увећања зараде по основу сменског рада за период од априла 2019. године закључно са јулом 2022. године појединачне месечне износе са законском зтезном каматом почев од дана доспелости па до коначне исплате све ближе наведено као у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу **ББ** из ... исплати на име увећања зараде по основу сменског рада за период од априла 2019. године закључно са јулом 2022. године појединачне месечне износе са законском зтезном каматом почев од дана доспелости па до коначне исплате све ближе наведено као у том ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу **ВВ** из ... исплати на име увећања зараде по основу сменског рада за период од априла 2019. године закључно са мајем 2022. године

појединачне месечне износе са законском зтезном каматом почев од дана доспелости па до коначне исплате све ближе наведено као у том ставу изреке. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу ГГ из ... исплати на име увећања зараде по основу сменског рада за период од априла 2019. године закључно са јулом 2022. године појединачне месечне износе са законском зтезном каматом почев од дана доспелости па до коначне исплате све ближе наведено као у том ставу изреке. Ставом шестим изреке, обавезује се тужена да тужиоцима солидарно надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.079.414,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је у целисти, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, у границама овлашћења из одредбе члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11...55/14), Апелациони суд у Београду је нашао да жалба тужене није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда из наведеног члана, а која би могла бити од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку проистиче да су тужиоци у утуженом периоду били у радном односу код тужене у Жандармерији као посебној организационој јединици и формацији у Београдском одреду у Чети за борбену подршку. Решењима тужене од 28.11.2018. године тужиоци су распоређени на те половине и утврђен им је коефицијент за обрачун и исплату плате у коме је сваком од тужилаца утврђен и подкоефицијент организације радног времена од 0,038. Описом послова за радна места на којима су тужиоцу обављали рад предвиђено је 40 – часовно радно време, 8 сати у недељи, уз нередовност у раду, али рад у смени и рад у турнусу није прописан за те послове. Из исказа тужилаца саслушаних у својству парничних странака, као и из налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област утврђено је да радно време тужилаца у оквиру редовног месечног фонда часова рада било организовано на тај начин да када су тужиоци радили у бази у Липовици радили осмочасовно радно време, а да су у појединим периодима фактички радили у сменама у режиму рада 12-24-12-48, односно у сменама од по 12 часова и реализовали рад у првој, другој и трећој смени, да су у спорном периоду, доминантно, али не и стално радили по сменама, а не осмочасовно радно време како је то предвиђено Правилником о систематизацији тужене. Из налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област Александре Стојиљковић од 31.5.2024. године утврђено је да је вештак дошао да закључка да су тужиоци у предметном периоду имали сменски рад – повремено су радили у режиму 12 сати рада па 24 сата одмора затим у режиму 12 рада два дана заредом (24 сата рада укључујући и ноћни рад) и затим 48 сати одмора. Према решењима о распоређивању тужилаца којима је утврђен коефицијент плате тужилаца у структури укупног коефицијента плате тужилаца није вреднован сменски рад већ само подкоефицијент организације радног времена од 0,038. Имајући у виду да је Законом о

полицији и Посебним колективним уговором за полицијске службенике утврђен додатак на плату полицијским службеницима по основу сменског рада или рада у турнусу који није вреднован у основној плати за сваки сат рада у висини од 28,6% вредности радног сата основне плате ако раде на пословима по којима се рад у смени или рад у турнусу обавља повремено а да сменски рад кроз укупни коефицијент плате тужилаца није вреднован вештак је извршио обрачун потраживања тужилаца по основу увећања за сменски рад па је нашао да је неисплаћено увећање плате за рад у смени за период од 1.4.2019. године до 31.7.2022. године за тужиоца АА - 906.506,89 динара, за тужиоца ББ за период од 1.4.2019. године до 31.7.2022. године - 809.233,65 динара, за тужиоца ВВ за период од 1.4.2019. године до 31.7.2022. године - 804.179,42 динара, а за тужиоца ГГ за период од 1.4.2019. године до 31.7.2022. године - 939.573,49 динара. Тужена није исплатила тужиоцима увећану плату по основу сменског рада, иако су они фактички радили у сменама. Износи досуђени ставом другим, трећим, четвртим и петим изреке побијане пресуде опредељени су у складу са налазом и мишљењем вештака на који парничне странке нису имале примедбе, а према прецизираном тужбеном захтеву тужилаца који тужени није оспорио.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је нашао да су тужбени захтеви тужилаца основани позивајући се на одредбу члана 108 Закона о раду, члана 153, члана 154, члана 184, члана 185, члана 185а и члана 187 Закона о полицији, члана 10 став 1 тачка 2 Уредбе о платама полицијских службеника, у вези са одредбама Посебног колективног уговора за полицијске службенике ("Службени гласник РС", бр.62/19...81/21) и члан 19 Уредбе о специјалној и посебним јединицама полиције („Службени гласник РС“ бр. 47/18...91/18). Како је током поступка из исказа тужилаца, али и налаза и мишљења вештака утврђено да је радно време тужилаца у оквиру редовног месечног фонда часова рада било организовано на тај начин да када су тужиоци радили у бази у Липовици радили осмочасовно радно време, а да су у појединим периодима фактички радили у сменама у режиму рада 12-24-12-48, односно у сменама од по 12 часова и реализовали рад у првој, другој и трећој смени, да су у спорном периоду, доминантно, али и не и стално радили по сменама, а не осмочасовно радно време како је то предвиђено Правилником о систематизацији тужене, да овакав начин рада није вреднован кроз коефицијент за обрачун и исплату плате, а да тужиоцима припада право на увећање плате од 28,6% у смислу наведених одредби материјалног права, то је првостепени суд нашао да је тужбени захтев тужилаца основан и одлучио као у ставу другом до петом изреке побијане пресуде. По оцени првостепеног суда, услови за увећање плате од 28,6% су да полицијском службенику рад у смени, односно у турнусу није вреднован у основној плати и да исти ради на пословима на којима се рад у смени, односно у турнусу обавља само повремено, па како су оба услова у конкретном случају испуњена, то је усвојио тужбене захтеве тужилаца у висини као према налазу и мишљењу вештака. На досуђене износе накнаде штете као у ставу првом изреке тужиоцима је досуђена и законска затезна камата применом члана 277 и члана 324 Закона о облигационим односима. Одлучујући о приговору стварне ненадлежности истакнутом од стране тужене суд је исти одбио као неоснован као у ставу првом изреке, јер је у конкретном случају предмет тужбеног захтева накнада штете, имовинскоправни однос, па је за одлучивање у овој ствари надлежан парнични суд у складу са чланом 1 Закона о парничном поступку.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд примено материјално право, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и Апелациони суд у поступку њене жалбене контроле.

Према правилима из одредбе члана 154 Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 24/18...87/18) прописано је да је непосредни руководилац дужан да обавести полицијског службеника о распореду и промени распореда радног времена најмање 24 сата пре промене распореда радног времена, да се посебним радом сматра рад у сменама, рад у турнусу, рад недељама, празницима и другим нерадним данима, рад ноћу, учестала нередовност, прековремени рад, приправност за рад, рад и боравак на терену, ангажовање интервентног карактера. Ставом 4. прописано је да рад у смени, односно обављање посла наизменично у периодима преподневног (прва смена), послеподневног (друга смена) и ноћног дела дана (трећа смена), у смислу овог закона, подразумева редован радни циклус где запослени у току календарског месеца, у оквиру редовног месечног фонда радних сати, свој посао обавља наизменично у једном од наведених осмочасовних циклуса дана (у првој, другој или трећој осмочасовној смени), а на радном месту за које је одређено да се радна активност врши пуних 24 часа. Ставом 5. прописано је да рад у турнусу, у смислу овог закона, подразумева редован радни циклус где полицијски службеник у току календарског месеца, у оквиру редовног месечног фонда радних сати, свој посао обавља наизменично у периодима дужим или краћим од осам часова, а на радном месту за које је одређено да се радна активност врши пуних 24 часа (12-24 - 12-48 или сл.).

Према правилима из члана 187 истог Закона утврђено је право полицијског службеника на увећану плату и то под тачком 5 за рад у смени, рад у турнусу или другу нередовност у раду која није вреднована у основној плати, за сваки сат рада у висини од 28,6% вредности радног сата основне плате, ако ради на пословима на којима се рад у смени или рад у турнусу обавља повремено.

Правилима члана 10 Уредбе о платама полицијских службеника („Службени гласник РС“ бр. 91/18...125/21) под тачком 2 прописано је да коефицијент организације радног времена која је саставни део коефицијента категоризације чини рад у смени, рад у турнусу и рад у смени и турнусу у висини од 0,145 и за нередовност у раду од 0,038.

Према правилима члана 27 Посебног колективног уговора за полицијске службенике („Службени гласник РС“ бр. 62/19...81/21) прописано је да полицијски службеник остварује право на увећану плату и то између осталог и за рад у смени, рад у турнусу или другу нередовност у раду која није вреднована у основној плати, ако ради на пословима на којима рад у смени или рад у турнусу обавља повремено.

Из садржине наведених прописа произилази право полицијског службеника на исплату увећане плате за рад у смени у износу од 28,6% од основне плате, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне плате, ако полицијски службеник ради на пословима на којима рад у смени или рад у турнусу обавља повремено.

У конкретном случају, из утврђења првостепеног суда проистиче да су тужиоци у појединим периодима фактички радили осмочасовно радно време, а да су у појединим периодима фактички радили у сменама у режиму рада 12-24-12-48 часова, односно у сменама од по 12 часова, тако да су рад реализовали у првој, другој и трећој смени са извршавањем радних задатака у бази тужене у Београду и на терену, да су доминантно, али не стално радили по сменама, а не осмочасовно радно време како је то предвиђено правилником о раду тужене, да је описом послова радних места на којима су тужиоци радили у спорном периоду предвиђено осмочасовно радно време, 40 – часовна радна недеља, а не и сменски рад, односно рад у турнусу, а на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да сменски рад кроз укупни коефицијент плате није вреднован, па како тужена није исплатила тужиоцима увећање плате од 28,6% за рад на овакав начин рад, првостепени суд правилно закључује да су у конкретном случају испуњена оба кумулативна услова неопходна за остваривање права на увећање плате по овом основу и тужиоцима правилно досуђује износе као у ставу првом до петом изреке побијане пресуде у висини утврђеној на основу налаза и мишљења вештака. Овај додатак на плату није узет у обзир приликом вредновања основне плате тужилаца према налазу и мишљењу вештака, на који тужена није приговорила, а тужиоци су фактички радили у смени, односно у турнусу и овакав рад су обављали повремено, па су испуњени услови за остваривање права на увећање плате од 28,6%.

Супротно жалбеним наводима тужене, побијана пресуда садржи довољне и јасне разлоге, па је неосновано указивање жалилаца на битну повреду из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Неосновано је указивање жалиоца на погрешну примену материјалног права, односно навод којим оспоравају становиште првостепеног суда да тужиоци имају право на увећање плате по основу рада у сменама од 28,6%. Наведени проценат увећања плате прописан одредбом члана 187 Закона о полицији намењен је запосленима који раде на пословима на којима се сменски рад уводи повремено. Како је првостепени суд на основу исказа тужилаца утврдио да су за цео утужени период радили у сменама, а повремено и у турнусима, односно у дванаесточасовној смени, који је такође у режиму сменског рада, што је и закључак вештака, а утврђено и да описом послова на којима су тужиоци радили није предвиђен рад у сменама или рад у турнусу, то је супротно жалби, правилан закључак првостепеног суда да тужиоцима који су радили на овај начин, повремено, припада право на увећање плате од 28,6% вредности радног часа.

Супротно жалбеним наводима којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, током доказног поступка пред првостепеним судом на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, несумњиво је утврђено да сменски рад тужилаца кроз укупни коефицијент плате тужилаца није вреднован, па како је Законом о полицији и Посебним колективним уговором о раду за полицијске службенике утврђен додатак на плату по основу сменског рада или рада у турнусу који није вреднован у основној плати, правилан је закључак првостепеног суда да тужиоцима припада право на увећање плате по овом основу. Како тужени није имао

примедбе на налаз вештака ни у погледу обрачунске тачности, ни у погледу примењене методологије, током поступка, те како није оспорио тужбени захтев тужилаца прецизиран према висини утврђеној вештачењем, тужена не може у овој фази основано оспоравати чињенично правни закључак суда, који је заснован на тако датом налазу.

Потврђено је и решење донето у ставу првом изреке побијане пресуде, којом је одбијен је приговор стварне ненадлежности Првог основног суда у Београду за поступање у овој правној ствари као неоснован.

Са тим у вези неосновано жалилац указује на битну повреду из члана 374 став 1 тачка 2 у вези са чланом 16 ЗПП наводима да захтев усвојен изреком побијане пресуде није у надлежности парничног суда и да се заштита државних службеника у складу са чланом 140-143 Закона о државним службеницима омогућује у посебном управном поступку, јер се у конкретном случају ради о накнади штете на име неисплаћене увећане плате по основу сменског рада као права из радног односа, што у складу са одредбом члана 1 ЗПП и члана 24 Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 10/23) јесте предмет судске заштите у поступку пред судом опште надлежности.

Тужбени захтев тужилаца није могао бити одбијен из разлога што нису водили управни поступак у складу са Законом о државним службеницима и што нису користили правна средства прописана законским одредбама које регулишу управни поступак и управни спор. Напротив, право на увећање плате по основу сменског рада засновано је на непосредној примени закона и подзаконских аката. Руководиоци органа имају дискреционо овлашћење да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно или да им увећање плате исплаћују без доношења таквог решења, па постојање или изостанак решења о признавању овог права, супротно наводима жалбе, није од утицаја на обавезу тужене да запосленима исплати увећање плате по овом основу.

Тужена у жалби неосновано указује на битну повреду из члана 374 став 1 у вези са чланом 8 и чланом 238 ЗПП јер је утврђено чињенично стање резултат брижљиве и савесне оцене свих изведених доказа како појединачно, тако и у међусобној вези, а жалба не даје чињенично покриће за другачије утврђење. Осим тога законски заступник тужене иако уредно позван није приступио на рочиште на којој је главна расправа закључена и није истакао предлоге за допуну доказног поступка.

Код изложеног, како се наводима жалбе не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања, ни правилност примене материјалног права, побијана пресуда је потврђена жалба тужене одбијена као неоснована.

При доношењу одлуке, цењени су и сви остали наводи садржани у жалби тужене, али је овај суд мишљења да ни они нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Потврђена је одлука о камати јер је донета правилном применом одредбе члана 277 у вези члана 324 став 1 Закона о облигационим односима.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153 и 154 ЗПП.

Туженој нису досуђени трошкови другостепеног поступка, с обзиром да није успела са жалбом.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 390 и члана 165 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20) , одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**